

3. VYJÍŽDKA ŽÁKŮ, STUDENTŮ A UČŇŮ DO ŠKOL

3.1 Vývoj počtu vyjíždějících do škol

Obdobně jako vyjížďka za prací je vyjížďka do škol za hranice obce v roce 2001 srovnatelná jen s daty ze sčítání lidu 1991. Za roky 1970 a 1980 je srovnatelná s daty roku 2001 pouze dojížďka přes hranice okresů a kraje.

Počet vyjíždějících žáků, studentů a učňů z obcí kraje vzrostl oproti roku 1991 o 80 osob, tj. o 0,2 %. Na vývoj dojížďky působila řada protichůdných faktorů (viz tabulka v metodických vysvětlivkách), z nichž nejvýznamnější byl pokles počtu žáků základních škol a růst počtu středoškoláků a vysokoškoláků. To se projevilo snížením podílu vyjíždějících v rámci okresů a růstem vyjížďky do jiných krajů a do zahraničí. Tato tendence se nejvýrazněji projevila v okresech Ústí nad Orlicí a Pardubice. S výjimkou okresu Svitavy se mírně zvýšil podíl vyjíždějících do ostatních okresů kraje. Do zahraničí vyjíždělo v roce 2001 z Pardubického kraje za studiem 299 žáků a studentů, z toho nejvíce z okresu Pardubice (114) a Ústí nad Orlicí (90). Méně časté bylo studium v zahraničí v okresech Svitavy (53) a Chrudim (42).

Tab. 3.1 Základní ukazatele dojížďky do škol v letech 1991 a 2001

Kraj, okres		Vyjíždějící z obce			Dojíždějící do obce				
		celkem	v tom (v %)			celkem ²⁾	v tom (v %)		
			do jiných obcí okresu	do jiných okresů kraje	do jiných krajů a do zahraničí ¹⁾		z jiných obcí okresu	z jiných okresů kraje	z jiných krajů
Kraj celkem	1991	39 996	59,0	13,7	27,3	36 814	64,1	14,9	21,0
	2001	40 076	55,4	13,2	31,4	33 949	65,4	15,6	19,0
Chrudim	1991	8 868	55,2	19,4	25,4	7 261	67,4	17,5	15,1
	2001	9 056	52,6	19,2	28,2	6 355	74,9	15,6	9,5
Pardubice	1991	11 113	55,4	11,6	32,9	11 349	54,3	16,8	28,9
	2001	10 519	51,9	10,0	38,1	10 805	50,5	16,2	33,3
Svitavy	1991	8 852	58,5	14,5	27,1	7 681	67,4	13,9	18,7
	2001	8 951	55,0	14,7	30,3	6 912	71,3	14,2	14,6
Ústí nad Orlicí	1991	11 163	66,1	10,6	23,3	10 523	70,1	11,7	18,1
	2001	11 550	61,0	10,3	28,7	9 877	71,3	16,0	12,7

¹⁾ v roce 1991 včetně vyjíždějících na Slovensko

²⁾ v roce 1991 bez dojíždějících ze Slovenska

Do škol v Pardubickém kraji dojíždělo v roce 2001 celkem 33 949 žáků, studentů a učňů, což je o 6 127 osob méně, než kolik jich z obcí v kraji za vzděláním vyjíždělo. Počet dojíždějících do obcí kraje se za 10 let snížil o 2 894 žáků a studentů, tj. o 7,9 %. V porovnání s rokem 1991 se tím záporné saldo dojížďky do škol téměř zdvojnásobilo (viz tabulka C1 v příloze).

Tab. 3.2 Meziokresní dojížďka do škol v kraji v letech 1970 až 2001

Kraj, okres	Dojíždějící celkem	v tom okres dojížďky			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
Kraj celkem	1970	592	1 592	564	1 072
	1980	846	1 726	878	1 345
	1991	1 268	1 903	1 070	1 236
	2001	989	1 748	981	1 579
v tom okres vyjížďky:					
Chrudim	1970	x	962	126	289
	1980	x	983	230	227
	1991	x	1 098	348	276
	2001	x	1 121	269	351
Pardubice	1970	447	x	97	271
	1980	543	x	188	316
	1991	895	x	134	264
	2001	705	x	82	266
Svitavy	1970	74	293	x	512
	1980	185	329	x	802
	1991	233	352	x	696
	2001	125	225	x	962
Ústí nad Orlicí	1970	71	337	341	x
	1980	92	414	460	x
	1991	140	453	588	x
	2001	159	402	630	x

Meziokresní dojížďka do škol uvnitř Pardubického kraje rostla v období 1970 – 1991, pokles nastal až v posledním desetiletí. Rozhodující vliv na to mělo snížení počtu dojíždějících do okresu Chrudim, především z okresu Pardubice. V uplynulých třiceti letech byly nejtěsnější vazby v dojížďce do škol mezi okresy Chrudim a Pardubice, přitom vyjížďka z Chrudimska na Pardubicko rostla po celé období, zato v 90. letech ubylo vyjíždějících z Pardubicka na Chrudimsko. V roce 2001 převažovala dojížďka na Pardubicko o 416 osob. Intenzita dojížďky do škol mezi okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí se v 90. letech zvyšovala, v roce 2001 převažovala vyjížďka na Ústecko-orlicko o 332 osob. Nejnižší byla vyjížďka okresu Pardubice do okresu Svitavy.

Nejsou k dispozici údaje o počtech dojíždějících žáků, studentů a učňů za roky 1970 – 1991 podle pohlaví a nejsou data ani o denní dojíždce do škol. Orientačně lze porovnat počet dojíždějících žáků základních škol v roce 1991 s počtem žáků ve věku 6 – 14 let v roce 2001, protože v roce 1991 existovaly osmileté základní školy a víceletá gymnázia začínala s výukou až v roce 1992. Jestliže v roce 1991 vyjíždělo v kraji 13 662 žáků základních škol, v roce 2001 vyjíždělo 12 554 žáků ve věku 6 – 14 let, což je o 1 108 méně. Počet dojíždějících žáků do základních škol v kraji byl o 290 osob nižší, což svědčí o záporné bilanci mezikrajové dojíždky do základních škol. V roce 2001 bylo záporné saldo u mezikrajové bilance žáků ve věku 6 – 14 let 218 osob.

Při sčítání v roce 1991 vyjíždělo z obcí kraje 26 334 studentů a učňů (bez žáků základních škol), zatímco do obcí kraje dojíždělo 23 442 studentů a učňů. Záporné saldo mezikrajové dojíždky u této skupiny dojíždějících tehdy činilo 2 892 osob. Pro srovnání v roce 2001 vyjíždělo z obcí kraje 27 522 patnáctiletých a starších studentů a učňů, 21 613 jich do kraje dojíždělo a záporné saldo dojíždky se oproti roku 1991 více než zdvojnásobilo na 5 909 osob.